

Жасы он сегізге толмаған қызметкерлердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімін, жасы он сегізге толмаған қызметкерлер тасымалдайтын және қозғайтын жүктің шекті нормаларын және әйелдердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімін, әйелдердің жүкті қолмен көтеруінің және алып жүруінің шекті нормаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 28 қазандағы № 1220 Қаулысы.
Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 29 қазандағы № 862 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 29.10.2015 № 862 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

РҚАО-ның ескертпесі.

ҚР мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша 2014 жылғы 29 қыркүйектегі № 239-V ҚРЗ Заңына сәйкес ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 27 мамырдағы № 391 бұйрығын қараңыз.

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы Еңбек кодексінің 15-бабының 21) және 22) тармақшаларына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі

Қ А У Л Ы

Е Т Е Д І :

1. Қоса беріліп отырған:

- 1) жасы он сегізге толмаған қызметкерлердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімі, жасы он сегізге толмаған қызметкерлер тасымалдайтын және қозғайтын жүктің шекті нормалары;
- 2) әйелдердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімін, әйелдердің жүкті қолмен көтеруінің және алып жүруінің шекті нормасы б е к і т і л с і н .

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Премьер-Министрі

Қ а з а қ с т а н
Ү к і м е т і н і ң
2 0 1 1

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

К. Мәсімов

Р е с п у б л и к а с ы

ж ы л ғ ы

2 8

қ а з а н д а ғ ы

бекітілген

Жасы он сегізге толмаған қызметкерлердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімі, жасы он сегізге толмаған қызметкерлер тасымалдайтын және қозғайтын жүктің шекті нормалары

1-бөлім. Жасы он сегізге толмаған қызметкерлердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімі

1.1-кіші бөлім. Өндірістер мен жұмыстардың түрлері

1. Атом электр станциялары
2. Геологиялық барлау, топографиялық-геодезиялық жұмыстар
3. Көмір және тау-кен шикізатын өндіру және байыту
4. Құрылыс және кенсіз материалдарды өндіру және байыту
5. Мұнай және газ өндіру және қайта өңдеу
6. Кокс химия өндірісі
7. Ағаш дайындау жұмыстары, ағаш ағызу және ағаштан шырын алу
8. Ағаш химиялық өндіріс
9. Metallургия өндірісі (қара және түсті metallургия)
10. Metall өңдеу оның ішінде: дәнекерлеу, ұста-пресс және термиялық жұмыстары, metall жалату және сырлау, қаңылтыр банкі және құбыр өндірісі
11. Химиялық мұнай өндірісі
12. Химиялық шикізатты байыту, агломераттау, брикеттеу
13. Тастан жасалған бұйымдар және тасты өңдеу өндірісі
14. Бактериялық және вирустық дәрі дәрмек өндіру кәсіпорындары
15. Асбест өндірісі
16. Асбест цемент бұйымдарының өндірісі
17. Еріткіштер өндірісі
18. Цемент өндірісі
19. Темір-бетон және бетон бұйымдары мен конструкциялар өндірісі
20. Отқа төзімді заттар өндірісі
21. Қабырғалық және тұтқыр материалдар өндірісі
22. Жылу оқшаулау материалдарының өндірісі
23. Асфальт мастикасын және плиткасын шығаратын өндіріс
24. Жұмсақ шатыр және гидрооқшаулау материалдарының өндірісі
25. Целлюлоза, қағаз, картон және олардан жасалатын бұйымдар өндірісі

26. Порнографиялық материалдар немесе заттар, баспа өнімдері, кино немесе бейне материалдар, көріністер немесе порнографиялық сипаттағы және эротикалық мазмұндағы өзге де заттар өндірісі

27. Ауыл шаруашылығы өндірісі

28. Шахталарды, разрездерді, метрополитендер мен тоннельдерді салу

29. Құрылыс, монтаж және жөндеу-құрылыс жұмыстары

30. Тамақ өнеркәсібі, оның ішінде: шарап, спирт, ликер-арақ өнімдері, сыра және алкогольсіз сусындар өндірісі, темекі және ферментация өндірісі, ас тұзын өндіру

31. Жылу желілері

32. Көлік, оның ішінде: темір жол көлігі мен метрополитен, теңіз флоты, өзен флоты, азаматтық авиация, автомобиль және қалалық электр көлігі

33. Электр энергетикасы (энергетикалық шаруашылық)

34. Химия өндірісі

35. Фармацевтикалық өндіріс

36. Балық аулау

1.2-кіші бөлім. Жалпы кәсіптер мен жұмыстардың түрлері

37. Автоклавшы

38. Аккумуляторларды жөндеумен және зарядтаумен айналысатын аккумуляторшы

39. Антикоррозияшы

40. Химиялық ерітінділерді дайындайтын аппаратшы

41. Хлорлау аппаратшысы

42. Бункерші

43. Битум қайнатушы

44. Сүңгуір (водолаз)

45. Автомобиль жүргізушісі

46. Газшы

47. Газ генераторшысы

48. Газ құтқарушысы

49. Ацетилен қондырғысының генераторшысы

50. Металл бұйымдарының гумершісі

51. Дегазаторшы

52. Рентген-гамма-глафирлеу дефектоскописті

53. Өлшеуші (дозиметрші)

54. Жанар және жағар майларды құюшы

55. От сөндіргіштерге заряд беруші

56. Баллондарды сынаушы

57. Технологиялық және өндіріс пештерінің қазандары мен пештеріне қызмет көрсетумен айналысатын, қолмен тиіп құрғақ отынмен жұмыс істейтін от жағушы, кочегар

58. Өндіріс пештері мен қазандарын ыстықтай жөндеумен айналысатын өнеркәсіп пештерінің, қазандарының және агрегаттарының тас қалаушы-пешшісі

59. Адам ағзасына күшті әсер ететін заттарды тексеру, зерттеу және сынаумен айналысатын химиялық анализ лаборанты

60. Пластмасса құюшы

61. Вагондарды төңкеру машинисі

62. Вагондарды итеру машинисі

63. Вентиляциялық және аспирациялық қондырғылардың машинисі

64. Ауа бөлуші қондырғылардың машинисі

65. Газ үрлеу машинисі

66. Газ генератор машинисі

67. Іштен жану қозғалтқышының машинисі

68. Түтін сорғыштың машинисі

69. Компрессор қондырғыларының машинисі

70. Кран машинисі (краншы)

71. Көтергіш машинисі

72. Крепер машинисі (скреперші)

73. Тоңазытқыш қондырғыларының машинисі

74. Экковатор машинисі

75. Улы заттармен, кәріз сұйықтарымен ластанған киімдерді жөндеумен, тазалаумен және жуумен айналысатын арнайы киім жуу, сондай-ақ арнайы кір жуумен айналысатын машинист

76. Мұнай өнімдері мен химикаттардан босаған ыдыстарды жуумен, бөлшектерді, тораптар мен моторларды жуумен, ассенизациялық машиналарды жуумен, сондай-ақ ыдыс-аяқты дезинфекциялаумен айналысатын, этилденген бензинмен жұмыс істейтін жуушы

77. Жоғары вольтті электр қозғалтқыштарына қызмет көрсетумен айналысатын электр қозғалтқыштар моторшысы

78. Баллондарға сығымдалған газ және сұйық хлор толтырумен айналысатын баллон толтырушы

79. Су құбыры-кәріз жүйесінің жерасты камералары мен тоннельдеріне қызмет көрсетумен айналысатын қараушы

80. Пештерді, қазандықтарды, ожауларды және басқа да жабдықтарды жөндеумен айналысатын отқа төтеп беруші

81. Сынап дәнекерін әзірлеумен және оны дәнекерлеумен айналысатын

д ә н е к е р л е у ш і

82. Қорғасынды, бериллийді және олардың қорытпаларының балқыту және өңдеу учаскелерінде, сондай-ақ зияндылығы I, II, III сыныпты химиялық заттар ашық түрде қолданылатын; зиянды және улы жүктерді өңдеу кезінде көліктің барлық түрінде ыстық металды таратып құю және илемдеумен тікелей айналысатын қосалқы жұмысшы

83. Престеуші

84. Пластмасса бұйымдарын

85. Баллон қабылдап алушы

86. Шарап, спирт, ликер-арақ өнімдерін және сыра сатумен, сақтаумен айналысатын қызметкерлер

87. Қопарылғыш зиянды заттарды әзірлеумен, сақтаумен, тасымалдаумен және пайдаланумен байланысты өндірістер мен жұмыстарда істейтін жұмысшылар

88. Ашық сынапты қолданумен байланысты барлық жұмыс түрлеріндегі жұмысшылар

89. Пневматикалық құралдар қолданылатын барлық жұмыстардағы жұмысшылар

90. Сүңгуір (водолаз) және су асты жұмыстарына қызмет көрсетуші жұмысшылар

91. Қару-жарақты ату және атып көрумен айналысатын жұмысшылар

92. Улы химикаттарды тасымалдаумен, әзірлеумен және қолданумен байланысты жұмыстармен айналысатын жұмысшылар

93. Тазалау және жуынды-шайынды шұңқырларынан қоқыстарды қолмен шығарумен, өнеркәсіптік кәріз жүйесі мен ұстағыштарды тазалаумен айналысатын жұмысшылар

94. Этил сұйығы қолданылатын жұмыстармен айналысатын жұмысшылар

95. Жанар-жағар және қопарылғыш материалдар, улы заттар, қышқылдар мен сілтілер, хлор және хлорлы әк сақталатын арнаулы қоймаларға қызмет көрсетумен айналысатын жұмысшылар

96. Биіктікте жұмыс істейтін жұмысшылар

97. Бокстарда, инсектарийлерде, виварийлерде тікелей жұмыс істейтін жұмысшылар

98. Локомотивтерді және моторлы вагон поездарын зауыттық жүру сынағымен тікелей айналысатын жұмысшылар

99. Ыстық плита, кондитер пештері және электрқуыру шкафтарының тікелей жанында жұмыс істейтін жұмысшылар

100. Моншаларға (сауналарға) қызмет көрсету жөніндегі жұмысшылар

101. Жерлеу қызметінің жұмысшылары (моргтерде, крематорийлерде,

з и р а т т а р д а)

102. Тростник, опий көкнәрі, темекі, мақта плантацияларында жұмыс істейтін жұмысшылар

103. Пестицидтер мен гербицидтер қолданылатын барлық жұмыс түрлеріндегі жұмысшылар

104. Түнгі клубтарда, кабаре, мейрамханаларда жұмыс істейтін жұмысшылар

105. Есірткі және улы препараттарды, алкогольді өнімдер мен темекі бұйымдарын тасымалдаумен, өндірумен және өткізумен айналысатын жұмысшылар

106. Порнографиялық материалдар немесе заттар, баспа өнімдері, кино-немесе бейне материалдар, көріністер немесе порнографиялық сипаттағы және эротикалық мазмұндағы өзге де заттарды таратумен, жарнамалаумен және сатумен айналысатын жұмысшылар

107. Басқа да емдеу мекемелеріндегі наркологиялық ауруларды емдеу бөлімшелерін қоса алғанда, психиатриялық ауруханаларда, интернаттарда, диспансерлерде барлық жұмыс түрлерімен, хоспистердегі жұмыспен айналысатын жұмысшылар

108. Ауыл шаруашылығында, заказниктерде, хайуанаттар бағы мен цирктерде жабайы және жыртқыш аңдарға, бұқалар мен айғырларға күтім жасайтын жұмысшылар

109. Асыл тастар мен металдарды өңдеумен, ақша белгілерін және басқа да құнды қағаздарды шығарумен айналысатын жұмысшылар

110. Авариялық-құтқару қызметтерімен айналысатын жұмысшылар

111. Банк құрылымдары мен басқа да қызметтерді қорғау жөніндегі, инкассация қызметі мен оқ ату қаруын алып жүруге рұқсат берілген басқа да қызмет түрлеріндегі қызметкерлер

112. Балалардың өмірі, денсаулығы мен қауіпсіздігі үшін жауаптылықпен байланысты жұмыстарды орындаумен айналысатын қызметкерлер (сәбилер үйлерінің, мектепке дейінгі балалар мекемелерінің, балалар үйлерінің, интернаттардың қызмет көрсетуші персоналы, аттракциондарда қызмет көрсету және т. б.)

113. Істен шыққан май генераторшысы

114. Шиналарды құрастыру және бөлшектеумен; автомобильдерді жөндеумен; ассенизациялық жүктер, шіріген қалдықтар мен улы химикаттар тасымалдаумен; этилденген бензинмен жұмыс істейтін автомобильдерді жөндеумен айналысатын слесарь

115. Жер асты газ құбырларын пайдалану және жөндеу слесарі

116. Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі

117. Кәріз желілерінің жұмыстарымен айналысатын слесарь

118. Фреонды және аммиакты компрессорлар мен тоңазытқыш қондырғыларын сынаумен және жөндеумен айналысатын слесарь-жұмысшы

119. Этилденген бензинмен жұмыс істейтін мотор сынақ станцияларында технологиялық жабдықтарды, жер асты камераларында, тоннельдер мен кеме ішінде; металлургиялық және химиялық өндірістерде, цехтарда және өндіріс учаскелерінде; пластмасса бұйымдары өндірісінде, арнаулы жуу орындарында; ыстық жұмыс учаскелерінде; кәріз құрылыстарында жөндеумен айналысатын слесарь-жөндеушілер

1 2 0 . І л м е к т е у ш і

1 2 1 . Т а к е л а ж ш ы

122. Вагон аударғышты, қазандарды, танктерді, цистерналарды, бөшкелерді, мұнай құю кемелерін және басқа да май, гракс, мұнай және химия өнімдерін құятын ыдыстарды тазалаумен айналысатын жұмысшылар

1 2 3 . Қ ұ б ы р т а з а л а у ш ы (т р у б о ч и с т)

124. Пештер мен газ қалдықтарын және желдеткіш қондырғыларын т а з а л а у ш ы

125. Абразивті шеңберлер қолданып, құрғақ әдіспен жұмыс істейтін жылыратушылар

1 2 6 . Э л е к т р о д ш ы

1 2 7 . Э л е к т р г а з б е н п і с і р у ш і

128. Лифтілерді жөндеу және техникалық қызмет көрсетумен айналысатын лифт электромеханигі

2-бөлім. Жасы он сегізге толмаған қызметкерлер тасымалдайтын және қозғайтын жүктің шекті нормалары

Жасы он сегізге толмаған қызметкерлер (адамдар) (бұдан әрі - жасөспірімдер) салмағы 4,1 кг-дан асатын жүкті тасымалдаумен немесе қозғаумен ғана айналысатын жұмыстарға тағайындалмауға тиіс.

Жасөспірімдердің жоғарыда көрсетілген нормалар шегіндегі жүкті тасымалдауына және қозғауына, бұл жасөспірімнің тұрақты кәсіби жұмысымен байланысты болғанда және жұмыс уақытының үштен бірінен артығын алмайтын жағдайларда ғана жол беріледі.

р/с №	Жұмыстың сипаты	Жүктің шекті салмағы
1	2	3
1.		1 6 , 4 к г .

	Жүкті тасымалдау: 1) 16-дан 18 жасқа дейінгі еркек жынысты жасөспірімдер үшін 2) 16-дан 18 жасқа дейінгі әйел жынысты жасөспірімдер үшін	10,25 кг.
2.	Жүкті рельспен қозғалатын вагонеткалармен жылжыту: 1) 16-дан 18 жасқа дейінгі еркек жынысты жасөспірімдер үшін 2) 16-дан 18 жасқа дейінгі әйел жынысты жасөспірімдер үшін	492 кг. 328 кг.

Ескертпе. Тасымалданатын және қозғалатын жүктің салмағына ыдыстың, буманың және жабдықтың салмағы қосылады.

Қ а з а қ с т а н

Р е с п у б л и к а с ы

Ү к і м е т і н і ң

2011

ж ы л ғ ы

28

қ а з а н д а ғ ы

№

1220

қ а у л ы с ы м е н

бекітілген

Әйелдердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімі, әйелдердің жүкті қолмен көтеру және алып жүруінің шекті нормалары

1-бөлім. Әйелдердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізімі

1.1-кіші бөлім. Металл өңдеу

1. Құю жұмыстары

1. Ваграншы
2. Қолмен шығарумен айналысатын қорытпаны шығарып алушы
3. Шикіқұрамды қолмен тиеумен айналысатын вагранкалар мен пештерге шикіқұрам тоқтырушы
4. Қорытпаны қайнатушы
5. Металл құюшы
6. Пневматикалық құралдарда жұмыс істейтін кесуші
7. Металдар мен балқымаларды қорытушы
8. Конвейерге ыстық қорытпа ілумен және тоннельдердегі құю цехтарында жабдықтарға қызмет көрсетумен және жөндеумен айналысатын жұмысшылар

2. Дәнекерлеу жұмыстары

9. Жабық ыдыстарда (цистерналарда, қазандарда және т.б.), сондай-ақ биіктігі 10 метрден асатын биік байланыс құрылыстарында (мұнараларда, дінгектерде) және жоғары өрмелейтін жұмыстарда қолмен атқарылатын газбен және электрмен дәнекерлеуші

3. Қазандық, салқынмөртабандық, сым тарту және сығу жұмыстары

10. Қол жұмысымен айналысатын сығушы
11. Қазандықшы

12. Пневматикалық қол аспаптары жұмысында істейтін нақыштаушы

4. Ұсталық-престеу және термиялық жұмыстар

13. Ыстық жұмыстарда істейтін құрсаушы

14. Металл жылытушы (дәнекерлеуші)

15. Диаметрі 10 мм асатын сымнан серіппе орау кезінде ыстық жұмыстарда істейтін серіппеші

16. Ыстық күйінде шығыршықты домалатумен айналысушы

17. Ыстық металды өңдеумен айналысатын рессоршы

5. Металл қаптау және сырлау

18. Кессон-бактардың ішкі саңылауларын бітеумен айналысатын саңылау бітеуші

19. Ыстықтай тәсілмен (гальвандық емес) қорғасындаумен ұдайы айналысатын қорғасындаушы

6. Слесарлық және слесарлық құрастыру жұмыстары

20. Діріл әсері қолға берілетін пневматикалық аспаптармен жұмыс істейтін бұрандашы - пневматик

21. Ыстықтай илемдеу, өрнектеу, эмальдау, кабель өндірісінде органикалық кремний лактарын қолданып айыру, қорғасындау цехтары мен бөлімшелерінде жабдықтарды реттеумен айналысатын жөндеуші слесарь

7. Қорғасынмен жұмыс

22. Қорытумен, ағызумен, илемдеумен, тартумен, қалыптаумен, қорғасын бұйымдарымен, кабельдерді қорғасындаумен және қорғасын аккумуляторларды дәнекерлеумен айналысатын жұмысшылар

1.2-кіші бөлім. Құрылыс, монтаждау және құрылыс-жөндеу жұмыстары

23. Игіш қол станоктары мен қайшыларды, қаңқа тіректерді қолмен орнатумен айналысатын арматурашы
24. Асфальт бетондаушы
25. Қайнатушы-асфальттаушы
26. Гидромониторшы
27. Жер үңгіп-қазушы
28. Тас қашаушы
29. Тас қалаушы
30. Су астындағы камерада (кессон) жұмыс істейтін аппаратшы, жер қазушы, слесарь, электрмонтаждаушы
31. Орамдалған жабынды және жеке материалдармен істейтін шатыршы
32. Болат жабындымен істейтін шатыршы
33. Автогудронаттар машинисі
34. Автогрейдер машинисі
35. Бетон-сорғы қондырғысының машинисі
36. Битум ерітетін жылжымалы қондырғы машинисі
37. Бульдозер машинисі
38. Грейдер-элеватор машинисі
39. Жылжымалы асфальт-бетон араластырғыш машинисі
40. Асфальт-бетон төсегіш машинисі
41. Бір ожаулы экскаватор машинисі, роторлы экскаватор машинисі
42. Қозғалтқышы іштен жанатын двигателін жылжымалы электрмен дәнекерлеу агрегатының машинисі
43. Болат және темір-бетон құрылғыларын монтаждауда биікте және жоғары өрмелейтін жұмыстармен айналысатын монтажшы
44. Биікте жұмыс істейтін антеннашы-байланыс монтажшысы
45. Пештерді ыстықтай жөндеумен және қазанға отын жағумен айналысатын отқа төзімді жұмысшы
46. Өнеркәсіптік темір-бетон құбырларын төсейтін құбыр төсеуші
47. Қорғасынмен дәнекерлеуші
48. Өнеркәсіптік кірпіш құбырларын төсейтін құбыр төсеуші

1.3-кіші бөлім. Тау-кен жұмыстары

49. Кен өндіру өнеркәсібінің жерасты құрылыстарын салуда қара жұмыспен айналыспайтын жұмысшылар мен мамандар, сондай-ақ әйелдер үшін бекітілген жұмыс күші нормалары шегінен аспайтын қара жұмыспен айналысатын

жұмысшылар мен мамандардың жұмысынан басқа барлық жерасты жұмыстары

50. Қара жұмыспен айналыспайтын жұмысшылар мен мамандар, сондай-ақ әйелдер үшін бекітілген жұмыс күші нормалары шегінен аспайтын қара жұмыспен айналысатын жұмысшылар мен мамандардың жұмысынан басқа ашық кен жұмыстары және жұмыс істеп тұрған және салынып жатқан шахталар мен кеніштердің үсті, байыту, агломераттау, брикеттеу жұмыстары

1. Жалпы кен және күрделі тау-кен жұмыстары кәсіптері

51. Ұңғыма бұрғылаушысы, бұрғылау станогының машинисі, шпур бұрғылаушысы

52. Қопарғыш, қопару жұмыстарындағы тау-кен жұмысшысы

53. Өрттің алдын алу және сөндіру жөніндегі тау-кен жұмысшысы

54. Шахтаға бекіту материалдарын жеткізуші

55. Бұрғылау қондырғысының машинисі, бұрғылау қондырғысы машинисінің көмекшісі

56. Бекітуші

57. Ұста-бұрғы майлаушы

58. Тиеу машинасының машинисі

59. Шахта оқпандарына өн бойымен толық бұрғылау жөніндегі қондырғы машинисі

60. Машинист, машинист көмекшісі, өзі жүретін ауыр және көлік машиналарының жүргізушісі (ауыр жүк автомобильдері, өзі жүк түсіретін автомобильдер, жер қазатын машиналар, экскаватор, трактор, бульдозерлер)

61. Вагонеткаларды қолмен жылжытып сырғытумен айналысатын аударушы

62. Қазба жүргізуші

63. Діңгекші

64. Тазалаушы

2. Жалпы байыту, агломерация, брикеттеу кәсіптері

65. Сазбалшық өндірісінде ыстықтай күйдірілген күйде ұсатумен, брикеттеумен айналысатын ұсатушы

66. Сынап өндіруде шикізат пен материалдарды күйдірумен айналысатын күйдіруші

67. Байыту және ұнтақтау-сұрыптау фабрикаларының, кеніштердің, шахталар мен металлургия кәсіпорындарының жұмысты атқару кезінде шаң-тозаң шығаратын, 10 пайыз және одан да астам қос қышқылды кремний түзілетін қара, түсті және сирек металдарды, балқыма шпатын және көмірді ұнтақтау, ұсақтау және шикіқұрамдау жөніндегі жұмыстармен айналысатын жұмысшылар мен

ш е б е р л е р

68. Қорғасын байыту цехтарында істейтін жұмысшылар

1.4-кіші бөлім. Геологиялық барлау және топографиялық-геодезиялық жұмыстар

69. Қ о п а р у ш ы

70. Геодезиялық белгілерді құрастырушы

71. Дала жағдайында жұмыс істейтін кезекші және жабдықтарды жөндеу жөніндегі электр слесары

1. Ұңғымаларды бұрғылау

72. Мұнай мен газды пайдалану және барлау ұңғымаларын бұрғылайтын б ұ р ғ ы л а у ш ы

73. Мұнара құрастырушы, мұнара құрастырушы-дәнекерлеуші, мұнара құрастырушы электр монтері

74. Бұрғылау қондырғысының машинисі

75. Скважинаны цементтеу жөніндегі машинист

76. Цементтеу агрегатының моторшысы

77. Цемент-кұм араластырғыш агрегат моторшысы

78. Құбырларды престоуші

79. Мұнай мен газ (бірінші және екінші) пайдалану және барлау ұңғымаларын бұрғылайтын бұрғылаушының көмекшісі

80. Бұрғылау қондырғысы (бірінші және екінші) машинисінің көмекшісі

81. Қолмен ерітінді әзірлеумен айналысатын бұрғылау ерітіндісін әзірлеуші

82. Бұрғылау жабдықтарын жөндеумен айналысатын жөндеуші слесарь

83. Тікелей бұрғылаумен айналысатын бұрғыларға қызмет көрсету жөніндегі слесарь

84. Бұрғы құлыптарын орнатушы

85. Технологиялық жабдықтарға қызмет көрсетумен және жөндеумен айналысатын электр жабдықтарын жөндеу жөніндегі электр монтері және электр жабдықтарына қызмет көрсететін электр монтері

2. Мұнай және газ өндіру

86. Теңізде жүзетін бұрғылау агрегатының бұрғылаушысы

87. Ұңғымаларды күрделі жөндеуден өткізетін бұрғылаушы

88. Парафиннен тазартатын жылжымалы бу қондырғысының машинисі

89. Жылжымалы компрессор машинисі

90. Көтергіш машинисі
91. Жуу агрегатының машинисі
92. Қат-қабат қыртыстарды гидравликалық тәсілмен жару операторы
93. Ұңғымаларды жер астында жөндеуші оператор
94. Ұңғымаларды күрделі және жер астында жөндеуге дайындау жөніндегі
о п е р а т о р
95. Ұңғымаларды химиялық өңдеу жөніндегі оператор
96. Теңізде жүзетін бұрғылау агрегаты бұрғылаушысының көмекшісі
97. Ұңғымаларды күрделі жөндеу бұрғылаушысының көмекшісі
98. Жер астында мұнай өндірумен ұдайы айналысатын жұмысшылар,
б а с ш ы л а р м е н м а м а н д а р
99. Метанол мен қышқыл қолданумен байланысты жұмыстармен
а й н а л ы с а т ы н ж ұ м ы с ш ы л а р
100. Теңіз бұрғылары мен көпірлерінің негіздерін құрастыру және жөндеу
ж ө н і н д е г і с л е с а р ь
101. Мұнай кәсіпшілігінің жабдықтарын құрастырумен, қызмет көрсетумен
және жөндеумен айналысатын жөндеуші слесарь

1.5-кіші бөлім. Қара металлургия

1. Жалпы қара металлургия кәсіптері

102. Балқыған металдармен жұмыс істейтін ожаушы
103. Илемдеу және құбыр өндірісінің камералық пештері мен құдықтарында
әдістемелік жұмыстармен айналысатын металл қыздырушы
104. Пневматикалық құралдармен жұмыс істейтін металдың сыртқы
кеселдерін өңдеуші

2. Домна өндірісі

105. Домна пешінің үстін қараушы
106. Домна пешінің су құбыршысы
107. Домна пешінің көрікшісі
108. Вагон-салмақ машинисі
109. Скипші

3. Болат балқыту өндірісі

110. Үйінді машинасының машинисі
111. Миксерші

112. Блоктарды қағушы

113. Қышқыл жойғыштарды балқытушы

114. Конвертерде, темірді бірден қалпына келтіретін мартен пешінде, электр қалдықтарын қайта балқыту қондырғысында, электр пешінде болат қорытушы

115. Болат құюшы

116. Конвертерде, темірде бірден қалпына келтіретін мартен пешінде, электр қалдықтарын қайта балқыту қондырғысында, электр пешінде болат қорытушы

4. Илемдеу өндірісі

117. Ыстықтай прокат станының біліктеушісі

118. Балқыма қайнатушысы

119. Жайма соғушы

120. Ыстықтай прокат станының тірегін біліктеушісі

121. Рельстерді бекітетін қыстырғыш-престеушісі

122. Сортты прокат өндірісінде істейтін өткізуші слесарь

5. Құбыр өндірісі

123. Калибрлеу орнағының, құбырларды ыстықтай прокат станының, құбырларды пеште дәнекерлеу, құбырларды салқын прокат станының, құбырларды қалыптау орнағының біліктеушісі

124. Механикаландырылмаған стандарда істейтін құбыр тартушы

125. Престе құбырларды калибрлеушісі

126. Балға мен пресс ұстасы

127. Құбырларды ыстықтай илемдеу, құбырларды салқындай прокат станының тірегінің біліктеушісі

6. Ферроқорытпа өндірісі

128. Ферроқорытпа пештерінің көрікшісі

129. Балқытушы, ферроқорытпа балқытушысы

130. Алюминді-термиялық әдіспен балқымаларды ұстайтын металл хром алумен айналысатын жұмысшылар

131. Ашық иінді пештерде кремний балқымаларын балқытумен айналысатын жұмысшылар

7. Химиялық кокс өндірісі

132. Барий құюшы

133. Есікте тұрушы

1 3 4 . Ұ с а қ т а у ш ы

1 3 5 . Л ю к т е т ұ р у ш ы

136. Бензол өндірісінде, оны су қуатымен тазартумен және аршумен тікелей айналысатын қызметкерлер

137. Кокстендірілетін өнімдерді аулау цехында фенолды қондырғыға күтім көрсетумен айналысатын скрубберші-насосшы

138. Кокс батареяларына қызмет көрсетумен айналысатын слесарь-жөндеуші

1.6-кіші бөлім. Түсті металлургия

1. Жалпы түсті металлургия кәсіптері

139. Алюминий, силумин және кремний өндірісінде анодтарды астыңғы секцияларға құюмен айналысатын анод құюшы

140. Алюминий, силумин және кремний өндірісінде катод өзектерінің астын тереңдете бұрғылаумен айналысатын ванна жөндеп-орнатушы

1 4 1 . Б а л қ ы т у ш ы

1 4 2 . Қ ы з д ы р у ш ы

143. Қауіптілігі бірінші және екінші сыныпты химиялық заттарды пайдалана отырып, тантал, ниобий өндірісімен және олардың қосындысы мен олардан жасалатын бұйымдармен тікелей айналысатын жұмысшылар

144. Қатты балқымаларды жымдастырушы

145. Негізгі металлургия цехтарында металлургиялық жабдықтарға қызмет көрсетумен және жөндеумен айналысатын, металлургия және цемент жабдықтарын жөндеу жөніндегі слесарь, слесарь-жөндеуші

2. Түсті және сирек металдар өндірісі, түсті металдардан ұнтақ жасау өндірісі

146. Алюминий, магний өндірісіндегі анодшы

147. Титан ысқыштарды қағып шығарушы

148. Металды құйып төгуші

1 4 9 . К а т о д ш ы

1 5 0 . К о н в е р т е р ш і

1 5 1 . К о н д е н с а т о р ш ы

152. Ванналар мен пештерді құрастырумен және бұзумен айналысатын реакциялық аппараттардың құрастырушысы

1 5 3 . С ы н а п т ы ш ы ң д а у ш ы

154. Титан мен сирек металдарды қалпына келтіріп тазартумен айналысатын

п е ш ш і

155. Белсенді никель ұнтақтарын қалпына келтіру жөніндегі пешші

156. Мырыш тозаңы өндірісіндегі пешші

157. Вельцпештерде мырыш тотығын алуда істейтін пешші

158. Титан түзетін және сирек топырақ материалдарын қайта өңдеу жөніндегі

п е ш ш і

159. Төрт хлорлы титан (тетрахлорид) өндірісінде істейтін жұмысшылар мен

ш е б е р л е р

160. Металды титан өндірісінде тетрахлоридті қалпына келтіру және металды тарту цехтарында (бөлімшелер мен учаскелерде) істейтін жұмысшылар мен

ш е б е р л е р

161. Лопарит концентратын хлорлау цехтарында істейтін жұмысшылар мен

ш е б е р л е р

162. Титан шикізатын (шлактарды) хлорлау және аршу бөлімшелерінде (учаскелерінде) істейтін жұмысшылар мен шеберлер

163. Фьюминг қондырғысында шлақты возгон тәсілімен қайыра өңдеу бөлімінде істейтін жұмысшылар

164. Балқыту цехтарында, сондай-ақ сынап өндірісінде тұқыл өңдеумен айналысатын жұмысшылар

165. Ванналарды қолмен тазартатын, электролит ванналардағы қойыртпақ қалдықтарды тазартушы

166. Балқытылған тұздарды электролиздеуші

3. Бериллий өндірісі, оның қосындысы және одан жасалған бұйымдар

167. Металл бериллий өндірісінде жұмыс істейтін аппаратшы

168. Бериллий гидрототығын өндіруде сүзгіпрессорларды қолмен тазалаумен айналысатын аппаратшы

169. Аммоний фторбериллатын өндірумен айналысатын аппаратшы

170. Бериллий тотығы ұнтағын алумен айналысатын аппаратшы

171. Бериллий тотығы ұнтағынан бұйым жасау өндірісінде бериллий тотығы ұнтағын пайдалана отырып, операциямен айналысатын аппаратшы

172. Бериллий гидрототығы өндірісінде шикіқұрам материалдарын дайындаумен айналысатын аппаратшы

173. Бериллий өндірісінде шикіқұрам материалдарын балқытумен айналысатын аппаратшы

174. Ветжүйеге қызмет көрсетумен айналысатын аппаратшы

175. Бериллий мен оның құймаларын, бериллий тотығынан жасалған бұйымдарды механикалық өңдеумен айналысатын жұмысшы (фрезерлеуші,

т о к а р ь

т . б .)

176. Жеке қорғанудың оқшаулаушы құралдарын пайдаланумен байланысты операциялардағы жұмысшылар

177. Технологиялық және көмекші жабдықтарды жөндеумен айналысатын слесарь-жөндеуші

4. Атом электр станциялары үшін отын өндіру

178. Шөгіндідегі, экстракциялаудағы, таблеткалар қалыптастырудағы, дайын өнімді іріктеудегі, бақылау және жинақтаудағы аппаратшылар, есепші, шаң мен газды ұстап қалатын жабдықтарға қызмет көрсетуші операторлардан басқа, технологиялық үдерісті жүргізумен тікелей айналысатын аппаратшылар

179. Ұста-механик, ұста-электрик, автомат пен жартылай автоматты баптау, жабдықтарды жөндеу жөніндегі слесарь, слесарь-сантехниктер, электромонтер

1.7-кіші бөлім. Электр станциялары мен желілер жабдықтарын жөндеу

180. Қорғасын өзекті кабель тартпаларын жөндеумен және қорғасын кабель муфталары мен сыртқы қабатын дәнекерлеумен айналысатын, кабельді желілерді жөндеу және құрастыру жөніндегі электр монтері

181. Жоғарғы вольтті электр таратқыш желілерді биікте жөндеу жұмыстарымен айналысатын, электр таратқыш әуе желілерін жөндеу жөніндегі электр монтері

1.8-кіші бөлім. Абразив өндірісі

182. Абразив бұйымдарға қорғасын құюмен айналысатын, абразив шеңберлерді құюшы

183. Абразив өндірісінде кедергілік пешін ыстықтай бұзумен айналысатын бульдозер машинисі

184. Абразив материалдардың балқытушысы

185. Кремний карбидін балқытушы

186. Корунд цехында істейтін подинщик

1.9-кіші бөлім. Электр техника өндірісі

1. Жалпы слесарлық жинау және электр техника өндірісі кәсіптері

187. Сынап тазартушы

188. Сынапты түзеткіштерді қалыпқа құюшы

2. Электр көмір өндірісі

189. Пеште балқытумен айналысатын жұмысшылар

3. Кабель өндірісі

190. Қорғасынды ыстықтай құю әдісімен айналысатын, кабельдерді қорғасынмен немесе алюминиймен престеуші

191. Тек қана қорғасын қабықтарды сыдырумен айналысатын, кабель бұйымдарының сыртқы қабатын сыдырушы

4. Химиялық ток көздерін өндіру

192. Қорғасын балқыма бұйымдарын құюшы

193. Құрғақ массаны (қорғасын аккумуляторлар үшін) араластырушы

194. Қорғасын балқымалар мен қорғасын түзетін қалдықтарды қорытушы

195. Қалыптағы қорғасын пластиналарды штампылап бөлумен айналысатын аккумуляторлық пластиналарды бөлшектеуші

1.10-кіші бөлім. Химия өндірісі

196. Химия өндірісіне жатпайтын негізгі өндіріске қызмет көрсетумен айналысатын химиялық зертхана зертханашыларын қоспағанда қауіптілігі 1-2 сыныпты химиялық заттарды пайдалануға байланысты бала туатын жастағы әйелдерге арналған жұмыстар.

1. Жалпы химия өндірісі кәсіптері

197. Балқытуда және бабымен пісіретін балқыту аппаратшысы

198. Каучукты көлденең қысыммен сүргілеумен айналысатын еселеп булаушы

2. Сары және қызыл фосфор өндірісі және олардың қосындылары

199. Шахталы саңлаулы пештерде, күйдіргіш және агломерациялық пештерге, фосфорды электрмен айдау бөлімшелерінде ұсақтарды қырлау қондырғыларына қызмет көрсетумен, фосфор ыдыстарды толтырумен, қоймалардағы фосфор, фосфор тұнбаларының ыдыстарына қызмет көрсетумен, қоймалжың қалдықтарды тазартумен және отқа жанатын сұйық қалдықтарды қайта өңдеумен тікелей айналысатын жұмысшылар, басшылар мен мамандар

3. Үш хлорлы фосфор және бес күкіртті фосфор өндірісі

200. Негізгі өндірістегі технологиялық процесте істейтін жұмысшылар, басшылар мен мамандар

1.11-кіші бөлім. Лак-сыр өндірісі

Қорғасын глет пен жоса, қорғасынды крон, ақ сыр, қорғасын көгі және жасыл бояу өндірісі

201. Негізгі технологиялық процесте істейтін жұмысшылар, басшылар мен мамандар

1.12-кіші бөлім. Резинаны қайта өңдеу

1. Жалпы резина қоспалары мен оларды қайта өңдеу өндірісі кәсіптері

202. Ұзындығы 6 метрден астам қазандарда бұйымдарды тиіп-түсірумен, ескек біліктерін вулканизациялаумен айналысатын вулканизаторшы

203. Резина араластырғыш

204. Салқын вулканизация, радол мен фактис шығару бөлімшелерінде істейтін жұмысшылар

205. Ірі габаритті резина бөлшектер мен бұйымдар дайындауда және жөндейде, арматура бөлшектерді вулканизациялауда (ірі қақпақтар, резина отын бактер, резервуарлар, транспортер ленталары және т.б.) істейтін резина бұйымдарды жөндейуші

2. Шина өндіру, қалпына келтіру және жөндейу

206. Вулканизаторшы

207. Покрышкаларды (ауыр жүкті) жинаушы

1.13-кіші бөлім. Мұнайды, газды, сланецті және көмірді

қайта өңдейу, синтетикалық мұнай өнімдерін, мұнай майларын өндіру

208. Кокс түсіруші

209. Кокс тазалаушы

210. Хош иісті көмір сутегі өндірісінің экстракт цехтары мен бөлімшелерінде істейтін жұмысшылар

211. Күкірт түзетін мұнай газын тазарту кезінде мышьяк ерітінділерін дайындаумен айналысатын жұмысшылар

212. Бензинді этилдейтін технологиялық қондырғылармен айналысатын жұмысшылар, басшылар мен мамандар

213. Мұнай мен газ өңдеу қалдықтарын жинауға арналған қысымда және дренажды ыдыстарда жұмыс істейтін сауыттарды жөндеу жұмыстарымен айналысатын жұмысшылар

214. Жоғары мөлшердегі күкірт сутегісі бар газ жарылу қаупі бар ортада алдын алу жұмыстарымен айналысатын жұмысшылар

1.14-кіші бөлім. Целлюлоза, қағаз, картон және олардан бұйым жасау өндірісі

215. Коррозияға қарсы және ингибитор қағаздары өндірісімен айналысатын с орғыз у а п п а р а т ш ы с ы

216. Хлор ерітумен айналысатын, химиялық ерітінділер дайындау а п п а р а т ш ы с ы

217. Целлюлоза қайнатушы

218. Талшық шикізатын қайнатушы

219. Ағаш булаушы

220. Колчедан ұнтақтаушы

221. Сульфат тиеуші

222. Колчедан, күкірт пештерді және турм тиеуші

223. Дефибрерге баланстарды (қабығы аршылған материал) тиеуші

224. Қышқылдаушы

225. Микстеуші

226. Қышқылды резервуарларды кірпішпен айналдыра қалаушы

227. Фибрлерді кесуші

228. Коррозияға қарсы және ингибитирленген қағаз өндірісінде істейтін қағаз және қағаз бұйымдарына дымқыл сіңіруші

229. Күкірт қышқылын қалпына келтіруші

230. Содашы

231. Сульфитті целлюлоза және күкірт қышқылы өндірісінде істейтін жөндеуші-слесарь, жөндеу жөніндегі электромонтері, электр жабдықтарына қызмет көрсету жөніндегі электромонтері, майлаушы, өндірістік орындарда еден ж у у ш ы

232. Минутына 400 метр және одан да астам жылдамдықта жұмыс істейтін, жылдам жүретін қағаз жасайтын және картон жасайтын машиналарда жұмыс істейтін, қағаз жасаушы (картон жасаушы) машиналардың құрғатушысы

233. Хлоршы

1.15-кіші бөлім. Цемент өндірісі

234. Қоймалжың тұнбалар бассейндері мен қойыртпақтарды тазалайтын жұмысшылар

1.16-кіші бөлім. Тас өңдеу және тастан құйылатын бұйымдар өндірісі

235. Тастан құйылатын бұйымдарды құюшы
236. Тас қашаушы
237. Тас қайнатушы

238. Диабаз қиыршық тастарын тартып ұнтақ жасайтын диірмен машинисі

239. Тас өңдейтін жабдықтарды реттеуші

240. Фрезамен тас өңдеуші

1.17-кіші бөлім. Темір-бетон және бетон бұйымдары мен құрылғылар өндірісі

241. Бетон және темір-бетон бұйымдарын кесуші

1.18-кіші бөлім. Жылу сақтағыш материалдар өндірісі

242. Битумшы

243. Ваграншы

1.19-кіші бөлім. Жұмсақ жабындылар мен су өткізбейтін материалдар өндірісі

244. Қайнатқыш қазандарды толтырушы

1.20-кіші бөлім. Тоқыма және жеңіл өнеркәсіп

1. Тоқыма өндірісінің жалпы мамандықтары

245. Біліктерді механикаландырмай көтеріп-түсірумен айналысатын шлихталандыру жабдықтарының операторы

246. Кәріз орлары мен құдықтарын тазартумен айналысатын апат зардаптарын қалпына келтіру жұмыстарының слесары

247. Түту аппараттарын тазартып-қайраушы

2. Мақтаны алғашқы өңдеу

248. Шикізатты және талшықты престоуші

3. Зығыр және кендір-талшық өндірісі

249. Талшық дайындаушы

4. Жүн өндірісі

250. Шұға өндірісіндегі тоқыма цехында істейтін шебер

251. Техникалық шұғаны жуумен айналысатын жұмысшы

5. Киіз басу өндірісі

252. Қалың киіз дайындаумен айналысатын киіз басушы

253. Қол жұмыстарымен айналысатын аяқ киім саптаушы

254. Қол жұмыстарымен айналысатын аяқ киімдерді қалыптан шығарушы

1.21-кіші бөлім. Тамақ өнеркәсібі

1. Жалпы тамақ өнімдері өндірісінің кәсіптері

255. Қолмен тиеуде мерзімімен іске қосылатын диффузорларға қызмет көрсететін кіріктіргіш аппаратшысы

256. Су айдындарда мұз дайындаумен және оны бунтқа салумен айналысатын м ұ з д а й ы н д а у ш ы

257. Сүйек желімін дайындаушы

258. Сепараторларды қолмен бұзып-таратумен айналысатын, тазарту м а ш и н а с ы н ы ң м а ш и н и с і

259. Гофронды-ыдыс өндірісінің қалдықтарын теңдеумен айналысатын жұмысшылар

2. Ет өнімдерінің өндірісі

260. Мына жұмыстармен:

1) ірі кара және ұсақ малдарды және шошқаларды естен тандыра құлату, шынжырға ілу, қанын сорғызу;

2) ірі кара малды сұрыптап қолмен терісін сыдыру;

3) ұшасын бөлшектеп кесу;

4) шошқаның ұшасы мен басын үйіту;

- 5) ірі қара малдың ұшасын көлденең әдіспен өңдеу;
6) терілерді шелдеуші;
7) терілерді өңдеуші операцияларымен айналысатын мал жығушы қасапшы

1.22-кіші бөлім. Темір жол көлігі және метрополитен

261. Дизельді пойыз, тепловоз, электропойыз машинистері
262. Мотовоз машинисі, мотовоз машинисінің көмекшісі, қол арба жүргізушісі
263. Кең табанды темір жол желілерінде жұмыс істейтін қол арба жүргізушісінің көмекшісі
264. Дизельді пойыз, тепловоз, электропойыз машинистерінің көмекшісі
265. Пойыздарды құрастырушы, пойыздарды құрастырушының көмекшісі
266. Электрлендірілген темір жолдарда биікте жұмыс істейтін түйісу желілерінің электр монтері
267. Жол монтері
268. Вагондарды қадағалаушы-жөндеуші

1.23-кіші бөлім. Өзен көлігі

269. Жүкші, докер-механизатор (тұрақты краншы, порт ішіндегі көлік жүргізушісі болып жұмыс істейтін докер-механизатордан және қауіптілігі 1 және 2 сыныпқа жататын заттарды қоспағанда жүктерді қайта өңдеумен үздіксіз айналысатын машиналар мен тетіктерге қызмет көрсететін жұмысшылардан басқа)
270. Қатты отынмен жұмыс істейтін кемелердің от жағушысы
271. Жолаушы, жүк-жолаушы кемелерінің, топырақ сорғыш земснарядтардың және өзен-теңізде қатар жүзетін кемелердің барлық атаудағы матростары (су асты қанаты бар кемелерін, сондай-ақ қала ішінде және қала маңындағы бағыттарда жұмыс істейтін кемелерден басқа)
272. Жүзгіш кранда жұмыс істейтін кран машинисі (краншы)

1.24-кіші бөлім. Полиграфия өндірісі

1. Қорғасын балқымаларын пайдалануға байланысты жұмыстар

273. Стереотип, қаріп, теру және ашық жер материалдарын құю учаскелерінде істейтін полиграфия жабдықтарын реттеушісі

275. Құю операцияларында және стереотип бөлуде істейтін жұмысшылар
276. Стереотипші

2. Терең басу цехтары

277. Терең басу баспа бөлімшесінде жұмыс істейтін жұмысшылар (дайын өнімдерді қабылдау мен ораудан басқа)
278. Терең басу қалыптарын өрнектеуші

1.25-кіші бөлім. Экономиканың барлық салаларына ортақ жұмысшы кәсіптері

279. Антеннашы - діңгекші
280. Битум қайнатушы
281. Аэрошана жүргізуші
282. 3,5 тоннадан жоғары жүк көтеретін автомобиль жүргізушісі (автобустардан басқа)
283. Су астындағы жұмыс маманы
284. Газдан құтқарушы
285. Өрт десантнигі, өрт парашютшісі
286. Ашық сынапты қолмен мөлшерлеп бөлуші
287. Қол жұмысымен айналысатын ағаш жарушы
288. Ыстық қазандарды жөндеумен айналысатын қазаншы
289. Қазан тазалаушы
290. Қолмен қорғасын, сыр әзірлеумен айналысушы сыр езуші
291. Қорғасын, хош иісті және хлорлы көміртегі түзетін лак-сыр материалдарын қолданып ыдыстардың ішін сырлаумен, сондай-ақ жабық камераларда біріккіштермен осы лак-сыр материалдарын қолданып ірі габаритті бұйымдарды сырлаумен айналысатын сыршы
292. Теңізде жұмыс істейтін кран машинисі (краншы)
293. Қолмен атқарылатын кезде бумен және сумен жылытылатын қазандарға қызмет көрсетумен айналысатын қазандық машинисі (от жағушы)
294. Жүзбелі крандар машинисі командасының қызметкерлері
295. Мына жұмыстармен айналысушы қызметкерлер:
1) ашық түрдегі металл сынаптармен (жұмыс орнында тиімді ауа жаңартқышпен қамтамасыз етілген қондырғылар мен жартылай автоматтарда істейтіндерден басқа)
2) күкіртті мұнай, оның қайта өңделетін өнімдері мен күкірт түзетін мұнайлы газдың ыдыстарын (резервуарлар, өлшеуіштер, цистерналар, барждар ж.б.)

г а з а р т у м е н ;

3) тікелей өрт сөндіруге байланысты жұмыстармен;

4) кеме және темір жол цистерналарында, сұйық отынды кеме танкерінде және мұнай құятын кемелерде, коффердамдарда, фор және ахтер пиктерде, тіркемелі жәшіктерде, түптердің арасындағы және борттардың арасындағы кеңістіктерде және басқа өтуі қиын орындарда тазалау, қож шығару және сырлау жұмыстарымен;

5) бензиннің этилді сұйық қоспасын жасаумен;

6) түйісетін желілерді, сондай-ақ 10 м асатын биіктігі жұмыс кезінде электр берілістерінің әуе желілерін құрастырумен, жөндеумен және қызмет көрсетумен;

7) жүзбелі құралдарға, кемедегі такелаждық (жабдықтар жинағы) жұмыстарды орындаумен қатар топырақ снарядтарына қызмет көрсетумен.

296. Кәріз желілерін тазарту жөніндегі жұмыстармен айналысатын апаттық қалпына келтіру жұмыстарының слесары

297. Көпір слесары

298. Жабдықтарды құрастырумен және таратумен айналысушы такелажшы

299. Тазалаушы

2-бөлім. Әйелдердің жүкті қолмен көтеру және алып жүруінің шекті нормалары

№ р/с	Жұмыстың сипаты	Жүктің шекті салмағы
1	2	3
1	Ауыр заттарды қолмен көтеру және орнын (бір жолғы) ауыстыруды басқа жұмыспен кезектестіру (бір сағатта 2 ретке дейін)	10 кг
2	Жұмыс ауысымы бойы үнемі ауыр заттарды қолмен көтеру және орнын (бір жолғы) ауыстыру	7 кг
3	Жүктің орнын 1-ден 5 метрге дейінгі қашықтыққа ауыстыру кезіндегі жұмыс ауысымының әр сағат сайын орындалатын серпінді жұмыс мөлшері : жұмыс орнының үстінен еденнен аспауға тиіс	1750 кг 875 кгм

Е с к е р т п е :

1. Көтеретін және алып өтетін жүктің салмағына ыдыстың және орамының салмағы кіреді.

2. Арбамен немесе контейнермен жүкті алып өту кезінде қоса жұмсалатын күш-жігер 10 кг-дан аспауға тиіс.

